

ПАМ'ЯТІ ВАЛЕНТИНА
АРСЕНІЙОВИЧА ПРИСЯЖНЮКА
(19 жовтня 1938 р. — 27 жовтня 2020 р.)

В.А. Присяжнюк — доповідь на сесії Українського палеонтологічного товариства, м. Канів, Черкаська область, 2017 р.

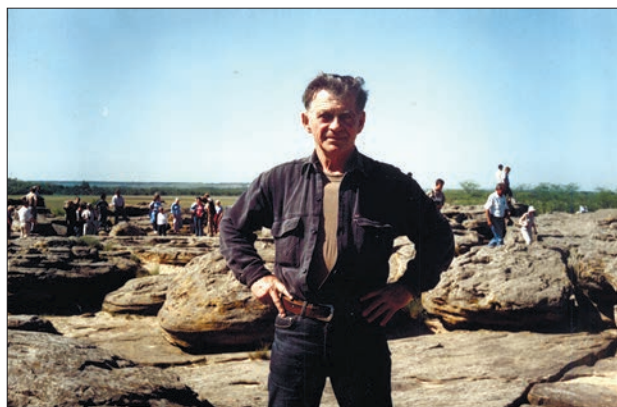
27 жовтня 2020 р. пішов з життя Валентин Арсенійович Присяжнюк — відомий спеціаліст зі стратиграфії та палеонтології неогенових відкладів України та суміжних територій, знавець наземних та прісноводних стагнофільних молюсків.

Валентин Арсенійович працював в Інституті геологічних наук з 1968 р., пройшов тривалу школу геологічної зйомки. У 1972 р. він успішно захистив дисертацію «Наземные моллюски неогена Вольно-Подолии и их стратиграфическое и палеогеографическое значение» і здобув ступінь кандидата геолого-мінералогічних наук, з 1976 р. працював на посаді старшого наукового співробітника, а у 1984 р. отримав звання старшого наукового співробітника.

Валентин Арсенійович є автором понад 120 наукових праць, зокрема широко відомої монографії «Пресноводные и наземные моллюски миоцена Правобережной Украины» (1978 р., у співавторстві з П.Ф. Гожиком).

В.А. Присяжнюк з 1976 р. майже 16 років суміщав роботу наукового співробітника Інституту з роботою в Президії АН України (науковий співробітник-консультант, учений секретар Відділення наук про Землю, відповідальний за організацію, проведення і контроль експедиційних робіт установами АН України). Зокрема, за час роботи в Президії АН УРСР він, за сприяння академіків Є.Ф. Шнюкова і О.С. Вялова, організував Палеонтологічне товариство при АН УРСР, написав першу в Радянському Союзі інструкцію по експедиційних роботах (для установ АН УРСР), упорядкував процес фінансування експедиційних робіт тощо.

Валентин Арсенійович, як спеціаліст з питань стратиграфії і палеонтології неогенових відкладів, весь час тісно співпрацював з виробничими і науковими організаціями України, Росії, Казахстану, а пізніше Польщі та Сербії. Результатом цієї співпраці, окрім численних публікацій, є унікальна колекція наземних і прісноводних молюсків кайнозою, яка є справжнім науковим надбанням. Валентин Арсенійович займався питаннями стратиграфії неогену, геології місцезнаходжень континентальних фаун, систематики континентальних молюсків, їх палеозоогеографії та історії розвитку, можливостей прямої кореляції морських і континентальних відкладів; виступав в якості спеціаліста по морських молюсках неогену і стратиграфії морських відкладів. Особливо слід відмітити організацію й проведення фундаментального комплексного вивчення ключових для стратиграфії неогену західної та південної України об'єктів: Устечківського грабена (Тернопільщина), понтичних відкладів Виноградівки (Одещина), меотичних Березне-

Білозерська ГРЕ, смт Михайлівка, Запорізька область, 2006 р.

гуватого (Миколаївщина), сарматських Михайлівського кар'єру (Миколаївщина) і розрізів буглівських верств та їх аналогів (Тернопільщина, Хмельниччина), стратифікації тираської світи (Карпатський регіон).

Про кваліфікацію Валентина Арсенійовича свідчить його обрання членом неогенової комісії МСК України, РМСК центральних районів Європейської частини СРСР, призначення відповідальним за вивчення наземних молюсків від Сибірської МСК.

Останніми роками В.А. Присяжнюк займався питаннями стратиграфії неогенових відкладів Волино-Поділля і Переддобрудзького прогину. Вперше для України він склав списки неогенових молюсків (більш як 200 видів), виділив різновікові комплекси наземних молюсків для різних регіонів України.

Будучи в Україні єдиним фахівцем з викопних наземних молюсків, самостійно проводив наукові дослідження цієї групи у неогенових відкладах Волиня-Поділля та Південної України, опорних розрізів та точок прямої кореляції морських і континентальних міоценових відкладів Волино-Поділля і півдня України. Останнім часом (2019 р.) В.А. Присяжнюк досліджував положення границі баденій (конка) — сармат і обґрунтував виділення нижньокужорських верств в основі розрізу нижнього сармату.

На жаль, Валентин Арсенійович не встиг закінчити підготовку своєї книги по наземних молюсках неогену України та прилеглих територій, яка містить результати проведеної

Геологічна екскурсія по заповіднику «Кам'яна Могила», Запорізька область, 2005 р.

систематичної ревізії окремих груп молюсків, опис нових видів тощо, над якою він працював до останніх днів. Але безумовно його внесок у розвиток вітчизняної палеонтологічної науки є неоцінним.

В.А. Присяжнюк був творчою, цікавою людиною та особистістю. Він приділяв багато уваги вихованню талановитої молоді, підтримуючи не тільки словом, мудрою порадою, а й ділом — завжди був готовий прийти на допомогу в будь-якій ситуації. Все життя Валентина Арсенійовича — це яскравий приклад безмежної відданості обраній справі. Він завжди вирізнявся щирістю, добротою, любов'ю до рідної країни, був великим поціновувачем природи, завзятим грибником та рибалкою.

Валентин Арсенійович Присяжнюк назавжди залишиться в нашій пам'яті, а його творіння — в пам'яті наших нащадків.

*Відділ стратиграфії та палеонтології
кайнозойських відкладів
“Інституту геологічних наук НАН України”
редколегія «Геологічного журналу»*